

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

**Komisja
Rolnictwa
i Rozwoju Wsi**

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **PODKOMISJI STAŁEJ DO SPRAW
BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI,
ELIMINOWANIA NIEUCZCIWYCH PRAKTYK
W OBROcie ŻYWNOŚCIĄ ORAZ SPRZEDAŻY
BEZPOŚREDNIEJ I HANDLU DETALICZNEGO
PRODUKTÓW WYTWORZONYCH
W GOSPODARSTWACH ROLNYCH
(NR 16)
z dnia 28 kwietnia 2026 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi

– podkomisji stałej do spraw bezpieczeństwa żywności, eliminowania nieuczciwych praktyk w obrocie żywnością oraz sprzedaży bezpośredniej i handlu detalicznego pro- duktów wytworzonych w gospodarstwach rolnych (nr 16)

28 kwietnia 2026 r.

Podkomisja stała do spraw bezpieczeństwa żywności, eliminowania nieuczciwych praktyk w obrocie żywnością oraz sprzedaży bezpośredniej i handlu detalicznego produktów wytworzonych w gospodarstwach rolnych, obradująca pod przewodnictwem poseł **Alicji Łepkowskiej-Gołaś (KO)**, przewodniczącej podkomisji, rozpatrzyła:

– informację na temat umów: UE–Mercosur, z Australią i z Indiami jako ryzyka dla rolnictwa oraz kwestii bezpieczeństwa żywności i stosowania wymogów lustrzanych.

W posiedzeniu udział wzięli: **Jacek Czerniak** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Andrzej Kojtych** doradca ekonomiczny w Departamencie Zasobów Naturalnych Najwyższej Izby Kontroli, **Dorota Balińska-Hajduk** radca w Biurze Kontroli Jakości Handlowej Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, **Małgorzata Szymańska** i **Magdalena Gawędzka** specjaliści w Biurze do Spraw Granic Głównego Inspektoratu Weterynarii oraz **Jarosław Rogowski** członek Podlaskiej Izby Rolniczej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Dariusz Myrcha**, **Anna Rajewska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Alicja Łepkowska-Gołaś (KO):

Szanowni państwo, dzień dobry.

Witam serdecznie na 16. posiedzeniu podkomisji stałej do spraw bezpieczeństwa żywności, eliminowania nieuczciwych praktyk w obrocie żywnością oraz sprzedaży bezpośredniej i handlu detalicznego produktów wytworzonych w gospodarstwach rolnych.

Otwieram posiedzenie podkomisji.

Witam przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi z sekretarzem stanu panem Jackiem Czerniakiem na czele, jak również przedstawicieli pozostałych organizacji oraz wszystkich przybyłych gości.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia został państwu dostarczony i obejmuje rozpatrzenie informacji ministra rolnictwa i rozwoju wsi na temat umów UE–Mercosur, z Australią i z Indiami jako ryzyka dla rolnictwa oraz kwestii bezpieczeństwa żywności i stosowania wymogów lustrzanych.

Przystępujemy zatem do realizacji porządku dziennego. O zabranie głosu i przedstawienie informacji proszę pana ministra Jacka Czerniaka.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jacek Czerniak:

Pani przewodnicząca, szanowna podkomisjo, szanowni państwo, zgodnie ze zwyczajem i tradycją przekazaliśmy wszystkim państwu materiał na piśmie, natomiast ja w sposób lapidarny, krótki omówię poszczególne tezy, które dotyczą bardzo ważnej kwestii związanej z umowami, ale też z bezpieczeństwem żywności. Akurat jest to pojęcie węższe niż bezpieczeństwo żywnościowe. Chodzi także o stosowanie wymogów lustrzanych. Jest to bardzo istotna sprawa z punktu widzenia polskiego rolnika, polskiego rolnictwa, naszego resortu i konsumenta oczywiście, dlatego że konsument musi być przekonany o tym, że żywność jest bezpieczna od strony standardów unijnych. Jako ministerstwo zapewniamy priorytet bezpieczeństwu żywnościowemu.

Oczywiście wszyscy państwo wiedzą, że umowy są zawierane przez Komisję Europejską i określone podmioty. Są umowy z Mercosurem, Australią, Indiami. Ministerstwem wiodącym w tych kwestiach jest Ministerstwo Rozwoju i Technologii, natomiast my, ponieważ dotyczy to sektora rolnictwa, a przede wszystkim wyrobów bardzo wrażliwych z punktu widzenia rolników, zawsze przedstawiamy w tej sprawie stanowisko. Jesteśmy przygotowani od strony i argumentacji, i dalszych działań.

Jak państwo wiedzą, jeżeli chodzi o Mercosur, produkty, które rodzą ryzyko dotyczące kwestii rynkowych, cen, rynku, to przede wszystkim wołowina i mięso drobiowe. Są to dwa produkty, które, jak powiedziałem, z punktu widzenia ministerstwa są istotne, natomiast możliwy jest również znaczący wzrost importu tytoniu. Jako resort reprezentujemy rolników, którzy produkują tytoń, więc kwestie te są przez nas postrzegane jako ryzyka. Oczywiście kwoty taryfowe stanowią argument, że od razu nie wejdą, że są rozłożone w czasie, będą stopniowo wzrastać w kolejnych latach, ale naszym zdaniem może to mieć duży cenowy wpływ na rynki, wpływ na sytuację na rynku ze względu na produkty, w których dzisiaj jesteśmy, można powiedzieć, potęgą. Zarówno w sektorze wołowiny, jak i w sektorze drobiu Polska jest znaczącym producentem i eksporterem. Będę omawiał poszczególne umowy w kontekście produktów wrażliwych, które budzą potencjalne ryzyka.

Co do planowanej umowy z Australią to szczególnie chodzi o sektor wołowiny i cukru, gdzie jak powiedziałem, jesteśmy znaczącym producentem w sektorze wołowiny, 80% wołowiny eksportujemy. Może to kumulować kwestie związane ze wspomnianymi umowami – wcześniej z Mercosurem i teraz z Australią. Jeżeli chodzi o umowę z Indiami, z naszych dotychczasowych analiz w kontekście sektora rolnego wynika, że nie powinno to stwarzać poważniejszych zagrożeń. Jest to nasza konkluzja, która dotyczy umowy z Indiami.

Przede wszystkim mówimy o kwestii bezpieczeństwa żywności. Wspomniane umowy z Mercosurem, Australią, Indiami nie ograniczają prawa stron do ustanowienia standardów bezpieczeństwa i niewpuszczenia na rynek unijny produktów, które nie spełniają standardów. Wszystkie przewidują również możliwość zastosowania środków ochronnych w postaci czasowego zawieszenia preferencji celnych. Są one przedstawione w hamulcach bezpieczeństwa. Jeżeli nastąpi sytuacja w zakresie hamulców bezpieczeństwa, jako ministerstwo będziemy podejmować stosowne działania w zależności od sytuacji, skali problemu i wszystkich spraw, które są zawarte w rozporządzeniu Parlamentu i Rady.

Bezpieczeństwo i jakość żywności – to bardzo istotne sprawy z punktu widzenia konsumenta, jak pani przewodnicząca podkreśliła. Konsument musi być pewny, że towar, który wchodzi na rynek unijny, jest bezpieczny. W Polsce kwestie, które są badane, podlegają inspekcjom weterynaryjnej, fitosanitarnej, jakości handlowej oraz sanitarnej. Mamy w kompetencji trzy wspomniane, sanitarna jest w kompetencji Ministerstwa Zdrowia. Ich rolą jest zapewnienie, że wszystkie przesyłki spełniają standardy unijne, że są bezpieczne z punktu widzenia bezpieczeństwa żywnościowego. Kwestie te są kontrolowane oczywiście przez określone służby na granicy Unii Europejskiej.

Komisarz do spraw handlu na spotkaniu, na którym było trzech komisarzy, na którym była omówiona umowa Komisja–Mercosur, obiecał... Był tam komisarz do spraw handlu Šefčovič, komisarz do spraw rolnictwa Hansen i komisarz do spraw dobrostanu zwierząt Várhelyi. Komisarz do spraw handlu powiedział, że liczba audytów w krajach trzecich będzie zwiększona o 50% w najbliższych dwóch latach. Audyty będą dotyczyły właśnie bezpieczeństwa żywności. Zostanie zwiększona również liczba audytów Komisji Europejskiej w europejskich punktach kontroli granicznej. Ma być także zwiększona intensywność monitoringu określonych towarów i krajów, wprowadzone określone korekty dotyczące częstotliwości kontroli, żeby wspierać państwa członkowskie we wdrażaniu dodatkowych środków kontroli na granicy Unii Europejskiej.

Proszę państwa, jeżeli nastąpi wzrost importu i stwierdzenie zagrożeń dla stabilizacji rynkowej, a wzrost importu może powodować turbulencje co do cen, może również powodować turbulencje na rynkach, możliwe jest wnioskowanie do Komisji Europejskiej o zastosowanie środków zaradczych. Mają to być handlowe środki ochronne, polegające, co wcześniej mówiłem, na przywróceniu niepreferencyjnej stawki celnej na dany produkt, jeżeli działania spowodują turbulencje cenowo-rynkowe, o których mówiłem.

Była poruszana kwestia dotycząca klauzul lustrzanych. Postulat, żeby towary importowane dostosować do pozostałych standardów unijnych dotyczących zrównoważonej produkcji rolnej, jest bardzo istotny z punktu widzenia całości – i konkurencji, i jakości. Dotyczy to oczywiście

przede wszystkim dobrostanu zwierząt. Jeżeli wnioskujemy o to, żeby towar był dobrej jakości, ale konkurencyjny, w naszym standardzie unijnym jest przestrzeganie dobrostanu zwierząt. Po drugie, jest to kwestia stosowania środków ochrony roślin, które w jakiejś części nie są dozwolone na rynku unijnym, a mogą być stosowane na rynkach państw trzecich. Dlatego staraliśmy się, żeby wprowadzić klauzule lustrzane oraz standardy ekologiczne.

Komisja Europejska zapowiedziała podjęcie działań legislacyjnych dotyczących wprowadzenia standardów odnoszących się do produktów importowanych w zakresie pestycydów i dobrostanu zwierząt. Śledziliśmy kiedyś informację medialną, że na teren Rzeczypospolitej Polskiej wpłynęła wołowina z estradiolem. Jest to hormon zakazany w Unii Europejskiej. Wynikało to z informacji Holendrów w systemie RASFF dotyczącym przestrzegania przed niebezpieczną żywnością i paszami. Taki towar pojawił się na terenie Holandii. Nasze służby stwierdziły jednoznacznie, odpowiadałem w tym zakresie na interpelację poselską, że taki towar, wołowina z Argentyny z estradiolem nie wpłynęła na teren Rzeczypospolitej Polskiej. To na marginesie klauzul lustrzanych, które, jak powiedziałem, Komisja Europejska będzie próbowała wdrożyć we wniosku legislacyjnym.

Jeżeli mówimy o postulatach dotyczących obszaru rolnego w negocjowanych przez Komisję umowach handlowych, w większości na posiedzeniach rady AGRIFISH nasz minister rolnictwa informuje o sytuacjach wynikających z zagrożeń. Jak powiedziałem wcześniej, było posiedzenie rozszerzone o trzech komisarzy. Natomiast konkretnie na posiedzeniu rady AGRIFISH 26 stycznia bieżącego 2026 r. minister rolnictwa i rozwoju wsi Stefan Krajewski w imieniu Polski, Austrii, Słowacji i Węgier przedstawił pisemne stanowisko na temat niezbędnych działań dla ochrony wrażliwych sektorów rolnictwa w kontekście umów handlowych z krajami trzecimi.

W stanowisku przedstawiliśmy, po pierwsze, uwzględnienie w porozumieniach handlowych skutecznych i dostosowanych do specyfiki sektora rolnego mechanizmów ochronnych na wypadek nadmiernego importu, po drugie, pogłębienie analiz skumulowanego wpływu umów na rolnictwo Unii Europejskiej celem przedstawienia ich pełnego obrazu, po trzecie, ustanowienie odpowiednich mechanizmów finansowych dla zrekompensowania rolnikom ewentualnych strat wynikających z wejścia w życie porozumień handlowych z państwami trzecimi, a po czwarte, dostosowanie produktów importowanych do unijnych standardów produkcji.

Proszę państwa, jak powiedziałem, materiał był przekazany, a ja przedstawiłem najważniejsze kwestie związane ze wszystkimi umowami Komisji Europejskiej z Mercosurem, Australią i Indiami. Mówiłem też o kwestiach, które są zawarte w agendzie dzisiejszego posiedzenia podkomisji, czyli o kwestiach bezpieczeństwa żywności, o spełnieniu standardów, jak również o stosowaniu wymogów lustrzanych. Wszystkie te kwestie przedstawiłem państwu w sposób lapidarny. Jeżeli będą pytania rozszerzające, jeżeli chcecie państwo więcej informacji na określony temat, to wraz z całym zespołem Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi jesteśmy do państwa dyspozycji. Dziękuję bardzo za uwagę.

Przewodnicząca poseł Alicja Łepkowska-Gołaś (KO):

Bardzo dziękuję, panie ministrze.

Pozwolę sobie skorzystać z przywileju bycia przewodniczącą. Mam kilka pytań do pana ministra.

Mówił pan o tym, że komisarz powiedział, że o 50% należy zwiększyć kontrole. Moje pytania dotyczą też m.in. kontroli. Czy obecny system audytów i kontroli przewidziany w umowach daje realną gwarancję, że importowana żywność spełnia unijne normy, czy jest to raczej mechanizm niewystarczający? Jak wiemy, jest wskazanie zwiększenia o 50%. Jak często kontrole powinny się odbywać, żeby miały realny wpływ na jakość i bezpieczeństwo importowanej żywności? W jaki sposób ministerstwo chce wzmocnić pozycję polskich rolników w łańcuchu dostaw, żeby nie byli oni najsłabszym ogniwem w konfrontacji z globalną konkurencją? Jakie działania eksportowe rząd podejmuje równolegle, żeby otwierać nowe rynki i zmniejszać zależność od rynku unijnego?

Kolejne pytanie dotyczy systemowego rozwiązania – poza ewentualnymi dopłatami, które nie rozwiązują problemu strukturalnego – jakie rząd zamierza wdrożyć, żeby zapewnić długofalową stabilność i opłacalność produkcji rolnej w Polsce w dobie umów międzynarodowych. I ostatnie pytanie. Jeżeli kontrole na miejscu wykażą nieprawidłowości, czy są przygotowane mechanizmy natychmiastowego wstrzymania importu? Mówił pan też o klauzulach lustrzanych i o środkach zakazanych. Komisja Europejska będzie próbowała, ale jakie są terminy, kiedy możemy spodziewać się takich efektów?

Dziękuję bardzo. Jeszcze pani wiceprzewodnicząca.

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Czerniak:

OK. Muszę zapisać. Pani tak szybko powiedziała.

Przewodnicząca poseł Alicja Łepkowska-Gołaś (KO):

Czy panu ministrowi będzie wygodniej od razu?

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Czerniak:

Decydujcie.

Przewodnicząca poseł Alicja Łepkowska-Gołaś (KO):

Tak?

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Czerniak:

Może tak być.

Przewodnicząca poseł Alicja Łepkowska-Gołaś (KO):

To może poproszę o odpowiedź. Później strona społeczna.

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Czerniak:

Bardzo dziękuję.

Szanowni państwo, pani przewodnicząca zadała bardzo wiele pytań. Postaram się odpowiedzieć na pytania. Jeżeli odpowiedź nie będzie satysfakcjonująca, oczywiście udzielimy odpowiedzi na piśmie.

Co do rynków to może zacznę od rynków państw trzecich. Zdobywamy rynki państw trzecich w kontekście produkcji zwierzęcej, mięsa. Proszę państwa, z kwoty eksportu rolno-spożywczego 58 mld euro około 17% pochodzi z produkcji zwierzęcej. Ostatnio minister Krajewski był na spotkaniu w Korei Południowej. Jest już prawie ostatni poziom decyzji co do wołowiny, dlatego że są tam różne poziomy. Parlament musi przyjąć taką decyzję. A zatem nastąpi otwarcie rynku południowokoreańskiego na mięso wołowe. Przy okazji wizyty pana premiera Donalda Tuska w Japonii kwestia ta także była poruszana. Tam również jest otwartość na rynek mięsa wołowego. Wiek został wydłużony w kontekście rozmów technicznych.

Co do innych rynków mamy problem z Kazachstanem, ponieważ Kazachstan wprowadził zakaz tranzytu przez swoje państwo. Notabene jest to duży kraj, dziewięć razy większy niż Polska. Mamy problem z mięsem drobiowym i żywymi krowami, ponieważ nie możemy eksportować ich na przykład do Uzbekistanu, który jest naszym odbiorcą. Staramy się przełamać zakaz ze strony kazachskiej, rozmawiamy z nimi. Mają argument, że są w Unii Euroazjatyckiej, której członkiem wiodącym, podstawowym jest Rosja. Jest z tym problem.

Co do kontroli jest to istotne. Zastanawiamy się, czy każdy towar, który wchodzi na terytorium Unii Europejskiej, jest kontrolowany, jak jest kontrolowany. Powiedziałem o określonych inspekcjach. Kontrola przede wszystkim jest na trzech płaszczyznach. Po pierwsze, jest to dokumentacja. Musi być to zgodne z TRACES. Każdy towar, który wchodzi na teren Unii, jest zarejestrowany. Natomiast inne kontrole są albo organoleptyczne, albo na zasadzie analizy ryzyka, zależy, jaki to towar, jaka wielkość towaru. Pobierane są próbki, które są poddawane analizie. W związku z tym są podejmowane określone decyzje. Jeżeli inspekcja stwierdzi, że dany produkt nie spełnia określonych standardów unijnych, po prostu jest cofany. Były takie przypadki. Nie mam danych, ale mogę je dostarczyć z poszczególnych inspekcji, jaki towar i kiedy był wycofany chociażby na teren RP, czyli teren Unii Europejskiej.

Co do WPR związane są z tym oczywiście wieloletnie ramy finansowe na lata 2028–2034. Trwa dyskusja, jaka ma być wspólna polityka rolna. Lipcowa propozycja Komisji Europejskiej w kontekście propozycji legislacyjnych co do WPR jest taka, żeby zlikwidować dwufilarowość w WPR. Niestety, wiąże się to z pewnymi sytuacjami niekorzystnymi dla naszych rolników. Stanowisko Polski, poparte na forum AGRIFISH, było i jest konsekwentne, że jesteśmy przeciwko likwidacji. Jesteśmy za dwufilarową polityką WPR z dużym budżetem.

Ponieważ trwa dyskusja, jest propozycja. Jako Polska mamy alokację 123 mld euro, z tego na wspólną politykę rolną mamy 24,6 mld euro. Mamy rural target, chodzi o co najmniej 10%, to około 9 mld euro. Mamy również decyzję Komisji co do flexible. Pieniądze, które miały być przekazane po ocenie dwuletniej, zostały przekazane wcześniej. Były one w systemie. Jest to 45 mld euro, z czego Polska będzie miała około 8 mld euro. W sumie na WPR i obszary wiejskie jest 43,6 mld euro. Jest to propozycja, to leży na stole, ale do liczb się nie przywiązujemy, gdyż może się to zmieniać. Do tego jest wkład krajowy około 6 mld, razem wynosi to 48,3 mld euro.

W kontekście dopłat wśród propozycji legislacyjnych Komisji są propozycje, żeby dopłaty bezpośrednie były inaczej naliczane, żeby zmienić nazewnictwo, żeby zmienić różne działania, które były dobrowolne, na obowiązkowe – kwestie środowiskowe, kwestie klimatyczne. To wszystko się dzieje. Walczymy, żeby jak najwięcej pieniędzy z alokacji polskiej było na wspólną politykę rolną. Ministerstwem wiodącym w tej kwestii...

Komisja Europejska przygotowała projekt jednego instrumentu finansowego, a ten jeden instrument finansowy ma być wdrażany przez Polskę w ramach jednego planu, który ma dotyczyć funduszy krajowych i regionalnych. Dzisiaj są przedkładane propozycje do tegoż planu. Wiodącym jest Ministerstwo Rozwoju i Polityki Regionalnej. My mamy tam swoją reprezentację, żeby pilnować WPR, wspólnej polityki rolnej, jak też WPRyb, dlatego że jako ministerstwo mamy odpowiedzialność w tym zakresie, jesteśmy ministerstwem właściwym do spraw rybołówstwa.

Jeżeli na coś nie odpowiedziałem, pani przewodnicząca, uzupełnimy na piśmie.

Przewodnicząca poseł Alicja Łepkowska-Golaś (KO):

Przyjdę do ministerstwa. Dziękuję bardzo.

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Czerniak:

Zapraszam, oczywiście.

Przewodnicząca poseł Alicja Łepkowska-Golaś (KO):

Pani wiceprzewodnicząca.

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Czerniak:

W ramach kontroli poselskiej.

Przewodnicząca poseł Alicja Łepkowska-Golaś (KO):

Ekspertką jest pani wiceprzewodnicząca. Proszę bardzo.

Posel Anna Gembicka (PiS):

Powiem tak. Są posłowie, którzy, że tak powiem, siedzieli w ministerstwie do skutku po kilkanaście godzin, żeby uzyskać informacje. Naprawdę czasami można się nadziać.

Ale przechodząc do pytań, panie ministrze, od razu przepraszam, gdyż zaraz będę musiała iść na salę w celu wygłoszenia oświadczenia. Może poproszę o odpowiedź na piśmie.

Jeżeli chodzi o umowy z Australią i Indiami, chciałabym zapytać, na jakim jesteśmy dokładnie etapie. Czy ministerstwo już przedstawiało bądź kiedy przedstawi stanowisko w stosunku do tych umów? Czy jako ministerstwo widzicie państwo szansę, jeżeli chodzi o jakieś ewentualne wsparcie dla naszych produktów rolnych na tych rynkach?

Kolejna kwestia. Czy macie państwo jakiś pomysł, czy chcecie w ogóle, czy jest taka wola, żeby wzmacniać w jakiś sposób mechanizmy kontrolne? Chociażby w raporcie Najwyższej Izby Kontroli sprzed kilku lat, który dotyczył systemu bezpieczeństwa żywności w Polsce, przede wszystkim jako główny problem wskazano na rozczłonkowanie systemu. Polska była wymieniana jako jedno z bodajże pięciu państw, które mają aż tak rozczłonkowany system kontroli żywności, gdzie często kompetencje w jakiś sposób się zazębiają. Czasami jest tak, że inspekcje uważają, że inna inspekcja jest właściwa albo jest przekonanie, że obydwie są właściwe. Czy w tym zakresie są przewidywane jakieś zmiany systemowe, czy pracujecie państwo nad tą kwestią?

Kolejna kwestia. Jaka była liczba powiadomień w systemie RASFF, jeżeli chodzi o odrzucenie na granicy, jeżeli chodzi o towary z państw trzecich, które nie spełniały wymogów? Pan minister mówił też o kwestii audytów Komisji Europejskiej. Czy wiemy, czy będą w jakiś sposób zmieniane, jak dokładnie będą wyglądały, czy planowane jest, nie chcę tutaj trywializować, bardziej skrupulatne podejście do kontroli, do audytów? W przypadku krajów Mercosuru sami audytorzy Komisji Europejskiej wskazywali na to, że Komisja Europejska nie będzie miała realnych narzędzi, żeby właściwie kontrolować i zadbać o bezpieczeństwo żywności.

Jeszcze o jedną kwestię chciałabym zapytać. Jest to informacja bodajże z wczoraj czy sprzed kilku dni. Dowiedzieliśmy się, że Komisja Europejska zrezygnowała z zarządzania systemem kwot, jeżeli chodzi o import wołowiny, że to Brazylia i Argentyna będą decydowały o tym, jaki podmiot będzie je eksportował do Unii Europejskiej. Jakie jest stanowisko ministerstwa wobec tego? Czy ministerstwo podejmowało lub podejmie jakieś działania w tym zakresie? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Alicja Łepkowska-Golaś (KO):

Proszę o odpowiedź, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Czerniak:

Jeżeli mogę prosić, części odpowiedzi udzielę ustnie, natomiast część odpowiedzi dotyczących kwestii szczegółowych udzielimy na piśmie.

Co do systemu kontroli, rozrzuconych kompetencji inspekcji – wcześniej była próba połączenia inspekcji w jedną inspekcję, ale nie udało się. Dzisiaj stoimy na stanowisku, że wskutek sytuacji geopolitycznej, wojny w Ukrainie nie czas jest i pora na łączenie kompetencji. Często robimy spotkania w ministerstwie. Poszczególne podmioty gospodarcze zwracają się z wnioskiem o to, żeby przyspieszyć kontrole, które są na granicy, żeby były wydawane decyzje, żeby jeżeli kontrole dotyczą jakiegoś zakresu wspólnego, były dokonywane przez inspekcje, które mają kontrolować, a nie przez poszczególne inspekcje, które pojedynczo kontrolują. Już od dawna jest taki wniosek. Chodzi o nasze kompetencje, czyli granicznego lekarza weterynarii, IJHARS, PIORiN. Jest to rozważane. Jest to kwestia zwiększenia kompetencji. Mówimy, jak zwiększyć system kontroli.

Pani dyrektor, przepraszam, że się posiłkuję, ale ile etatów odzyskał IJHARS? 80 etatów. Więc to się dzieje. Jesteśmy na etapie zwiększenia zarówno kompetencji, jak i etatów, żeby kontrola była rzeczywista, żeby nie było sytuacji, że jakiś towar przeszedł, a nie spełniał standardów unijnych.

Co do RASFF, nie wiem, ile towarów nie spełniało wymogów. W jakim przedziale czasowym pani sobie życzy?

Posel Anna Gembicka (PiS):

Nie wiem, założmy, że w ostatnich pięciu latach.

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Czerniak:

Pięć lat, RASFF, dobrze. Odpowiemy na piśmie.

Jak wyglądał audyt Komisji? Była informacja, że będzie zwiększenie audytów, kontroli na granicy Unii Europejskiej. Na dzisiaj większych szczegółów nie posiadam.

Co do kwestii zarządzania nowymi kontyngentami, które będą otwarte na mocy umowy z Mercosurem, zarządzanie kontyngentami taryfowymi w dostępie do rynku Unii Europejskiej będzie po stronie Unii Europejskiej. To Unia będzie ustalała kontyngenty. Import w ramach większości kwot będzie wymagał uzyskania licencji wydawanych przez poszczególne państwa członkowskie. U nas instytucją, która będzie wydawała licencje, będzie KOWR. Proces wydawania licencji jest uregulowany na poziomie Unii, a nadzór sprawuje Komisja Europejska.

Jeżeli chodzi o kwoty dotyczące kompetencji, część kwot taryfowych na produkty z Mercosuru, takie jak rum, biodiesel, produkty żywnościowe dla niemowląt, czosnek, miód, cukier trzcinowy do rafinacji z Paragwaju, będzie zarządzana nie za pomocą licencji, ale na podstawie kolejności zgłoszeń na granicy. Kolejna informacja mówi, że niektóre kwoty, na przykład na wołowinę, mięso drogowe, jaja, etanol, miód, będą dodatkowo podzielone na podokresy, żeby równomiernie rozłożyć czas dojścia do kwot, żeby nie było ich kumulacji w pierwszych miesiącach. Umowa przewiduje możliwość podzielenia wynikającej z umowy kwoty taryfowej w dostępie do rynku Unii Europejskiej między państwa członkowskie Mercosuru. Oczywiście mogą się dzielić wewnętrznie, ale bez zmiany kwoty, która została ustalona w umowie tymczasowej. To jest ta kwestia.

Czy z tego tytułu jako sektor rolno-spożywczy mamy jakieś możliwości, plusy dodatnie? Z naszej analizy wynika, że być może rynek mleczarski w jakimś sensie zyska dostęp. Natomiast dostrzegamy zagrożenie w sektorach wołowym, drobiowym i tytoniowym, dlatego że będzie zwiększony wolumen.

System kontroli, pismo, umowa, mechanizmy kontrolne. Jeżeli czegoś nie dopowiedziałem, przedstawimy to na piśmie.

Na pewno także jeżeli chodzi o RASFF – pięć lat.

Przewodnicząca poseł Alicja Łepkowska-Golaś (KO):

Dziękuję bardzo. Czy są pytania ze strony społecznej? Nie. Dobrze. Bardzo dziękuję za odniesienie się do pytań zadanych w trakcie dyskusji. Zamykam dyskusję.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny.

Zamykam posiedzenie podkomisji stałej do spraw bezpieczeństwa żywności, eliminowania nieuczliwych praktyk w obrocie żywnością oraz sprzedaży bezpośredniej handlu detalicznego produktów wytworzonych w gospodarstwach rolnych.